

fiscale deskundigheid, ook over voldoende sociale en communicatieve vaardigheden moeten beschikken. Door het aandragen van de juiste argumenten en door een goed verlopende communicatie zal hij immers zijn gelijk moeten zien te halen.

3.6.3.1 De bezwaarfase; de fase van het tot gelding brengen van de rechtvaardigheid bij belastingen

Het blijkt dat veel geschillen in de bezwaarfase al dan niet tot tevredenheid van alle partijen worden opgelost. Het Beheersverslag van de belastingdienst 1993 vermeldt dat op het terrein van de inkomstenbelasting in dat jaar 292.000 bezwaarschriften werden ingediend, terwijl er 287.000 bezwaarschriften werden afgedaan.⁶⁴³ Dat geeft aan dat de belastingdienst in belangrijke mate inhoud geeft aan het tot gelding brengen van de rechtvaardigheid bij belastingen.⁶⁴⁴ Daarom is het van belang dat er een goede relatie is tussen de belastingdienst en de belastingbetaler, dat partijen met elkaar kunnen communiceren. Langereis vermeldt dat de bezwaarfase een fase is, waarin een belangrijk deel van de communicatie tussen de belastingbetaler en de belastingdienst plaatsvindt. Hij wijst erop dat deze functie van de bezwaarfase nogal eens wordt onderschat.⁶⁴⁵ Deze fase is vooral belangrijk omdat zij een oplossing moet bieden voor die situaties waarin de uitleg en toepassing van de belastingwetgeving niet gemakkelijk is.^{646 647}

Een goed verlopend proces van sociale interactie en communicatie in de bezwaarfase moeten eraan bijdragen dat de belastingbetaler het belastingstelsel als rechtvaardig ervaart, ook al krijgt hij zijn gelijk niet of niet helemaal. Hij dient immers een bezwaarschrift in omdat hij het niet eens is met de fiscale gang van zaken en omdat hij deze wellicht als onrechtvaardig ervaart. Beantwoordt het verloop van de bezwaarfase niet aan zijn rechtsgevoel, dan versterkt dit zijn gevoelens van onbehagen. Deze gevoelens zetten hem wellicht aan tot ontwijkings- en frauduleus gedrag. Voor het verwezenlijken van de gedachte dat belastingbetalers een grotere bereidheid moeten tonen om belasting te betalen (de compliance-gedachte), kan het derhalve van belang zijn dat de bezwaarfase goed verloopt en dat ook de belastingbetaler in het resultaat van de bezwaarfase zijn eigen rechtsgevoel herkent.

⁶⁴³ Beheersverslag Belastingdienst 1993[29 produktieverslag].

⁶⁴⁴ Zie hoofdstuk 4.

⁶⁴⁵ Ch. J. Langereis[1]. "Uit de MvT op de Wet op de Vermogensbelasting 1892 komt naar voren dat de bezwaarfase vooral benut kan worden om misverstanden uit de weg te ruimen etc." ; " Een derde functie van de bezwaarprocedure, die naar het schijnt nog wel eens wordt onderschat, is die van de communicatie." (blz.119)

⁶⁴⁶ H.D. Stout[31, blz.181,182]. Stout wijst erop dat volgens critici de "werkelijkheid" van het recht ingewikkeld is. Zij wijst op de opvatting dat het recht en de maatschappelijke context waarin regels worden uitgevoerd, sociale processen zijn. Het gebruik van regels komt voort uit een proces van interactie en communicatie waarin zij tevens hun betekenis krijgen. De effectiviteit van het recht kan worden bedreigd wanneer het proces van sociale interactie en communicatie wordt verstoord.

⁶⁴⁷ Zie hoofdstuk 4.